Gemeente Duiven

RAADSVOORSTEL

Onderwerp : Verordening Wmo gemeente Duiven 2023

Zaak- & documentnr. : Z/23/103428 201604591
Portefeuillehouder : J. Goossen

Opsteller : Denise Mooij
Afdeling : Sociaal Domein
Telefoonnr :

Samenvatting

De verordening Wmo Duiven 2020 is geactualiseerd en heeft een kwaliteitsslag ondergaan. De verordening Wmo gemeente Duiven 2023 voldoet aan de wettelijke eis om bepaalde regels te stellen in de verordening, is geactualiseerd aan de hand van de jurisprudentie, afgestemd op de contractafspraken met zorgaanbieders en de huidige uitvoeringspraktijk, geeft meer beoordelingskaders voor de uitvoering en daarmee duidelijkheid en rechtszekerheid voor de inwoner.

In beginsel lijkt er veel veranderd, maar er zijn slechts enkele wijzigingen aangebracht in de beleidsuitgangspunten welke in dit voorstel zullen worden toegelicht.

Beslispunten

1. Verordening Wmo gemeente Duiven 2023 vast te stellen.

Aanleiding

Bij het aanstellen van de toezichthouder Wmo ten aanzien van de controle op de kwaliteit, rechtmatigheid en doelmatigheid van de geleverde en gedeclareerde ondersteuning is geconstateerd dat de criteria voor de maatwerkvoorzieningen, de eisen aan de deskundigheid van zorgverleners en kwaliteitseisen aan zorgaanbieders onvoldoende zijn opgenomen in de huidige verordening. Daarbij is de nu geldende verordening Wmo Duiven 2020 verouderd, voldoet deze niet aan de wettelijke eisen en is deze niet meer in lijn met de geldende jurisprudentie en contractuele afspraken met de zorgaanbieders. De consulenten geven aan dat zij onvoldoende kaders hebben in de verordening om een goede beoordeling te maken voor het al dan niet toekennen van een maatwerkvoorziening voor Wmo-ondersteuning.

Aan de hand van de door de VNG opgestelde modelverordening, de nieuwe jurisprudentie, zijn contractuele afspraken opgesteld door Inkoop sociaal domein Centraal Gelderland (in samenspraak met zorgaanbieders) en zijn de werkafspraken van consulenten in de verordening geactualiseerd. Tevens is input opgehaald met verkregen informatie van inwoners (vertegenwoordigd door de Raad voor Sociaal Domein Duiven). Hierdoor is de nieuwe verordening passend bij de gevoerde praktijk. Daarbij zijn de uitgangspunten van

Samen Sterk opgenomen in de verordening en vormen deze een integraal onderdeel van de opgenomen artikelen.

Planning

1. Na vaststelling zal de “Verordening Wmo gemeente Duiven 2023” op 1 juni 2023 in werking treden. De “Verordening Wmo Duiven 2020” zal per diezelfde datum worden ingetrokken.
2. Voor alle medewerkers die uitvoering geven aan de Wmo 2015 staan er meerdere trainingen gepland om uniform te werken volgens de nieuwe verordening. Deze trainingen zullen zowel informerend zijn als interactief zodat aan de hand van casussen gewerkt gaat worden aan de hand van de verordening.
3. De werkprocessen en standaard formats zullen worden aangepast, zodat ook hierin een uniforme werkwijze ontstaat waarbij wordt voldaan aan de verordening.
4. Het besluit Wmo Duiven 2020 wordt aangepast en zal op een later moment worden voorgelegd aan het college.

Beoogd effect

Op grond van de Wmo 2015 is het college verantwoordelijk voor de compensatie van beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie die de cliënt ondervindt, voor zover de cliënt de beperkingen niet op eigen kracht, met algemeen gebruikelijke voorzieningen, gebruikelijke hulp, mantelzorg of personen uit het eigen netwerk kan wegnemen of verminderen.

In deze verordening stelt de gemeenteraad in ieder geval regels over:
- op welke wijze en basis van welke criteria een inwoner voor een maatwerkvoorzieningen in aanmerking komt;
- de wijze waarop een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- eisen aan de kwaliteit van de voorzieningen;
- eisen met betrekking tot deskundigheid van de beroepskrachten;
- afhandeling van klachten;
- medezeggenschap van cliënten;
- betrekken van ingezetenen;
- de bestrijding van het onrechte ontvangen maatwerkvoorzieningen of een persoonsgebonden budget alsmede misbruik of oneigenlijk gebruik van de wet.

Argumenten

1.1 De verordening uit 2020 is verouderd en onvoldoende actueel

De verordening voldoet niet meer aan de actuele jurisprudentie, sluit niet aan bij de contractuele afspraken met de aanbieders, geeft de consulenten onvoldoende beoordelingskaders en biedt de inwoner hierdoor onvoldoende rechtszekerheid.

1.2 De verordening ondergaat een juridische kwaliteitsslag

Er zijn slechts enkele wijzigingen aangebracht in de beleidsuitgangspunten:

- De eigen bijdrage voor vervoer naar de groepsbegeleiding of activerend werk wordt afgeschaft. De uitvoeringskosten zijn hoger dan de opbrengsten. Daarbij mag de eigen bijdrage voor vervoer geen prikkel zijn voor inwoners om niet aan de groepsbegeleiding of activerend werk deel te nemen. Deze inwoners zijn veelal niet in staat het vervoer op eigen kracht te organiseren.
- Er wordt een eigen bijdrage geheven van jaarlijks een bedrag van € 30,- voor het collectief vraagafhankelijk vervoer (wmo-vervoerspas). Deze drempel stimuleert inwoners om zelf vervoersmogelijkheden op eigen kracht te vinden. Ook zal dit het aantal niet gebruikte passen tegengaan, hetgeen veel werk van de uitvoering vraagt. Inwoners die het bedrag niet kunnen betalen kunnen dit bespreken met de consulent. Voor hen wordt dan een uitzondering gemaakt.
- Er is een drempelbedrag ingesteld voor het primaat van verhuizen. Dit betekent dat er voor woningaanpassingen onder de € 7.500,- geen onderzoek meer wordt gedaan of verhuizen goedkoper is. Nu wordt bij iedere aanvraag voor een woningaanpassing het onderzoek gedaan naar de mogelijkheid tot verhuizen.
- De beoordelingscritera voor een pgb zijn aangeschept. Het college moet beoordelen of een aanvrager het pgb kan beheren en of de in te kopen voorziening van goede kwaliteit is. De wijze van beoordelen (huidige werkafspraken) is opgenomen in de verordening en deze is aangevuld met concrete afwijzingsgronden. Dit geeft consulenten handvatten bij het beoordelen van een pgb.
- De hoogte van het pgb tarief is aangepast.
    - Het professionele tarief wijzigt van 100% van het zorg in natura tarief naar 80% van het zorg in natura tarief. Pgb aanbieders hebben lagere overheadkosten omdat zij niet investeren in een aanbesteding, contractmanagementgesprekken en een samenwerkingsrelatie met gemeenten. Met een lager pgb tarief is er een prikkel voor partijen om een contract met gemeenten aan te gaan.
    - Er wordt een onderscheid gemaakt tussen de informele aanbieder 1e en 2e graads familieleden en sociaal netwerk. De informele aanbieder 1e en 2e graads bloedverwant ontvangt het minimum loon. De informele aanbieder sociaal netwerk ontvangt € 20,- per uur. Bij 1e en 2e graads bloedverwanten moet het bedrag voor hulp geen prikkel zijn om onnodig langdurig zorg te verlenen.
- Bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet is verder uitgebreid. Hierin is nu opgenomen dat gemeenten toezichthouders aanwijzen, welke bevoegheden de toezichthouders hebben, welke onderzoeken zij gaan uitvoeren en welke gevolgen zij kunnen geven aan een onderzoek. Uit jurisprudentie is gebleven dat de wet hier niet volledig in voorziet en dat gemeenten dit moeten regelen in verordeningen

Daarnaast wordt de procedure uitvoeriger omschreven, net als de beschikbare algemene voorzieningen, de maatwerkvoorzieningen waarvoor een inwoner in aanmerking kan komen, de kwaliteitseisen die gesteld worden aan de zorgaanbieders, de gestelde voorwaarden aan een persoonsgebonden budget en op welke wijze misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet wordt tegen gegaan. Deze uitgebreide omschrijving geeft de consulent meer kaders en de inwoners meer rechtszekerheid. Er blijft voldoende ruimte voor het bieden van maatwerk, de wijze van beoordeling wordt voornamelijk vastgelegd waardoor de consulent ruimte blijft houden om een professionele beoordeling te maken.

1.3 De verordening sluit aan bij gevoerde beleid van de gemeente
De gemeente heeft uitgangspunten geformuleerd in ‘Samen Sterk’ waarbij o.a. uitgegaan wordt van ‘eigen kracht’, ‘zelfredzaamheid’ en ‘inclusie’. De verordening is vanuit dezelfde visie beschouwd en opgesteld.

1.4 De verordening voorziet in maatwerkvoorzieningen voor ondersteuning waar dat nodig is
Gemeenten hebben de wettelijke taak om indien nodig een maatwerkvoorziening te treffen voor ondersteuning ten behoeve van de zelfredzaamheid of participatie. Hierbij zal beoordeeld worden of de inwoner gezien zijn beperkingen op eigen kracht, met behulp van het sociaal netwerk, met algemeen (gebruikelijke) voorzieningen, gebruikelijke hulp of mantelzorg deze zelfredzaamheid kan realiseren. Als dat niet het geval is dan kan de inwoner een voorziening aanvragen. In deze verordening wordt de procedure hiervoor omschreven, maar ook welke algemene en maatwerkvoorzieningen beschikbaar zijn en aan welke voorwaarden moet worden voldaan om voor een voorziening in aanmerking te komen.

Kanttekeningen

1.1 De verordening is een omvangrijk juridisch document
Door de uitvoerige omschrijving is de verordening een omvangrijk juridisch document geworden. Samen met communicatie wordt er een plan gemaakt om de vertaalslag te maken naar de inwoner.

Financiële paragraaf

In de verordening Wmo gemeente Duiven 2023 wordt een eigen bijdrage opgelegd voor Collectief vraagafhankelijk vervoer. Er wordt een jaarlijkse eigen bijdrage opgelegd aan de inwoner, waarbij de hoogte vastgesteld wordt door het college in het financieel besluit. Deze jaarlijkse bijdrage bedraagt € 30,-. Op het moment zijn er 278 pashouders, hetgeen een financieel voordeel van € 8.340,- oplevert (bij hetzelfde aantal pashouders). Daarnaast wordt de eigen bijdrage voor het vervoer naar de groepsbegeleiding of activerend werk afgeschaft. Dit kost de gemeente € 5.791,33. Ook worden de PGB tarieven aangepast. Het professionele tarief gaat van 100% van het zorg in natura tarief naar 80%. Het informele tarief gaat van 70% van het zorg in natura tarief naar € 20 of het minimum jeugdloon. Dit zal een besparing opleveren van ongeveer € 6.000,- (Wmo en Jeugd gezamenlijk). Deze maatregelen zijn genomen vanuit inhoudelijke overwegingen. De besparing is hierbij niet het uitgangspunt.

Participatie en communicatie

1. De Raad voor Sociaal Domein Duiven (RSDD) heeft advies gegeven op de concept verordening Wmo gemeente Duiven 2023. Het advies van de RSDD is grotendeels overgenomen.

   Uit het advies van de RSDD is het volgende wel overgenomen:
- Creëer voldoende ruimte voor menselijke maat. Dit wordt gedaan doordat vooral regels zijn opgenomen voor het proces. De wijze van onderzoek is omschreven, waarbij per individu wordt onderzocht wat de hulpvraag is, welke beperkingen worden ondervonden, wat de eigen mogelijkheden en oplossend vermogen is en aan de

hand daarvan houdt de consulent de beoordelingsvrijheid voor de inzet van een individuele voorziening.
- Licht de rol van de onafhankelijk cliëntondersteuner mondeling en schriftelijk toe.

Het volgende is niet overgenomen:
- Artikelsgewijze toelichting: met een artikelsgewijze toelichting zal voornamelijk verdiepende informatie en de achterliggende gedachte van de artikelen worden omschreven. Dit draagt niet bij aan de duidelijkheid voor de inwoner.

2. Samen met het team van communicatie wordt een communicatieplan opgesteld. Complexe informatie zal zoveel mogelijk grafisch worden weergegeven, zodat de verordening op een begrijpelijke wijze kenbaar wordt gemaakt aan de inwoners.
3. De standaard informatiebrieven richting de inwoners worden aangepast. Er zal in begrijpelijke taal, eventueel met behulp van infographics, informatie worden verstrekt over de procedure, de inzet van een gratis onafhankelijke cliëntondersteuner, de beschikbare (algemene) voorzieningen en er zal voldoende kenbaar worden gemaakt waar de verordening kan worden ingezien.
4. Consulenten zullen actief meedenken met inwoners en hen helpen bij vragen.

Intergemeentelijke samenwerking

Voor alle medewerkers die uitvoering geven aan de Wmo staan er meerdere trainingen gepland om uniform te werken volgens de nieuwe verordening. Deze trainingen zullen zowel informerend zijn als interactief zodat aan de hand van casussen gewerkt gaat worden aan de hand van de verordening. Hier worden consulenten, beleidsmedewerkers, backofficemedewerkers, frontofficemedewerkers bij betrokken. Daarnaast is er samenwerking met de regio vanuit Inkoop Sociaal Domein Centraal Gelderland voor de contractmonitoring en het toezicht en handhaving op de rechtmatigheid en kwaliteit van de geleverde zorg. Voor toezicht en handhaving wordt samengewerkt met de gemeenten Arnhem en Zevenaar.

Duiven, 14 maart 2023.

Burgemeester en wethouders van gemeente Duiven,

mr. drs. R.J. (Rutger) den Haan secretaris	mr. H.B. (Huub) Hieltjes burgemeester

Bijlagen

201596173 -Verordening Wmo gemeente Duiven 2023
201603597- Advies verordening Wmo Raad voor Sociaal Domein Duiven
201606666 – Reactie op advies RSDD concept verordeningen Wmo en Jeugdwet
201604858 - Wijzigingen op hoofdlijnen oude en nieuwe verordening in overzicht
201604590 - Raadsbesluit